

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Untilov Lilian Xxxxx, născut la xxxxx, originar din mun. Xxxxx, domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 17.01.2017-13.10.2017
2. instanța de apel: 07.11.2017-07.12.2017
3. instanța de recurs: 30.01.2018 - 28.02.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 13 octombrie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Untilov Lilian Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 187 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, dacă în această perioadă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea acordată.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Untilov L. la data de 12 septembrie 2016, în intervalul de la ora 10:45 până la ora 11:00, prin acces liber, aflându-se în incinta magazinului de produse alimentare SRL „Lendiana”, amplasat în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx, str. Xxxxx, în mod deschis a sustras din masa vânzătorului bani în valoare de aproximativ 200 lei și câteva cartele de reîncărcare a contului companiei IM „Orange Moldova” SA, însă acțiunile sale infracționale nu le-a realizat până la capăt, din motive ce nu depind de voința sa, fiind reținut după sustragere de către vânzătoarele magazinului.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Untilov L. au fost calificate de drept în baza art. 27, 187 alin. (1) Cod penal, *tentativa jafului, adică sustragerii deschise a bunurilor altei persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasate din contul inculpatului suma de 994 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legale.

În motivarea apelului a invocat, că instanța de judecată nejustificat, interpretând eronat prevederile legislației naționale procesual penale, a respins solicitarea acuzatorului în partea încasării din contul condamnatului, în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare sus.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia, că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel, luând în considerație starea sănătății inculpatului Untilov L., gradul de invaliditate din copilărie, faptul că este retard mintal și luând în considerație, că acesta nu este periculos pentru societate, a considerat justă concluzia primei instanțe, precum că este necesar de a stabili inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare cu stabilirea unui termen probațiune.

Referitor la solicitarea procurorului de a încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legale, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată.

În opinia instanței de apel, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

În sensul dat, instanța de apel a constatat faptul, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului invocă:

- soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința, referitor la încasarea cheltuielilor de judecată, contravine normelor procesual penale în vigoare;

- legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală, obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat;

- avansarea cheltuielilor judiciare de către stat își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit;

- persoana condamnată, urmează să suporte aceste cheltuieli în baza culpei sale infracționale, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi realizat, adică inculpatul urmează să suporte numai acele cheltuieli, care sunt în culpă procesuală;

- persoanele condamnate urmează să plătească toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare, chiar și plata unei expertize dispuse din oficiu sau la cererea părții civile;

- cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuirea lui Untilov L., pentru efectuarea expertizei psihiatrice în privința învinuitului, urmează să fie încasate din contul acestuia;

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

La temeiurile de drept ale recursului declarat, autorul invocă temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Totodată din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat de

a fi încasate din contul inculpatului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legală în cauza dată, în sumă de 994 lei.

Așadar, în privința alegațiilor invocate de procuror se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat, concluzii pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 988 a - 216 din 04.11.2016, în sumă de 994 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede, că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

La fel, Colegiul evidențiază, că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că expertiza nr. 988 a - 216 din 04.11.2016, a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizei în prezenta cauză, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul, Untilov L. a sumei de 994 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei în prezenta cauză.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării hotărârii judecătorești contestate, în latura civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Untilov Lilian Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 28 martie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie